

които са били обект на специална дискриминационна политика. Част от циганите в София и големите градове са изпратени заедно с евреи в трудови лагери. Но въпреки че България е съюзник на нацистка Германия, тя не допуска нейни граждани евреи и цигани да бъдат депортирани в лагерите на смъртта или да бъдат унищожени само поради етническата си принадлежност.

Политическите промени от средата на 40-те години се отразяват противоречиво върху малцинствените общности, включително и върху циганската. Под влияние на световните тенденции към зачитане на човешките права и по примера на Съветския съюз първоначално ромите получават широки възможности за развитие на своята култура, декларира се тяхното равноправие във всички сфери на социалния живот. Полагат се сериозни усилия за повишаване на образователното и квалификационното им равнище. Създават се благоприятни възможности за намаляване нивото на безработицата в техните среди. Увеличава се делът на ромите, заети в ТКЗС, ДЗС и промишлените предприятия. Постепенно се повишава благосъстоянието и се подобряват жилищните условия на ромските домакинства. През март 1945 г. се създава “Общоциганска организация за борба против фашизма и расизма и за културното издигане на циганското малцинство”, която създава много свои местни организации в различни селища на страната. През 1947 г. е сформиран циганският театър “Рома”. Насърчава се художествената и спортната самодейност сред ромите.

От средата на 50-те години обаче отново до голяма степен под влияние на събитията в Съветския съюз, държавната политика по отношение на циганите рязко се променя. Започва последователна културна асимилация на ромите “в състава на българската социалистическа нация”. Закриват се местните ромски организации, а дейностите им се прехвърлят към кварталните ОФ организации. Закрит е театър “Рома”. Председателят на Общоциганската организация Шакир Пашов, депутат и редактор на първите ромски вестници в страната - “Истикбал” и “Романо еси”, е обявен за доносник на полицията в периода до 9.09.1944 г. и изпратен в концлагера в Белене.

На 20.10.1956 г. излиза Постановление № 685 на Министерския съвет на РСФСР “О приобщении к труду цыган, занимающихся